

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

20 maart 2001

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren Jacky Maes, André Van Nieuwkerke en Jan Loones en mevrouw Veerle Declercq –
houdende wijziging van het decreet van 21 oktober 1997 inzake het natuurbehoud en het natuurlijk
milieu en van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de
verontreiniging door meststoffen wat betreft de bescherming van de kustpolders**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding

Dit voorstel van decreet (ook het kustpolderdecreet genoemd) heeft de volgende doelstellingen :

a) Een betere bescherming van de (resterende) natuurwaarden in de kustpolders via het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de natuur en het natuurlijk milieu

De polder is volgens de definitie in de Van Dale : "een bedijkt gebied met een kunstmatige waterbeheersing dat lager ligt dan het hoogste peil van de nabijgelegen zee of van de aan tij onderworpen rivier, maar dat hoger ligt dan het laagste waterpeil". In de kustpolders wordt het waterpeil beheerst door een net van grachten en kanaaltjes die in verbinding staan met een reeks van waterbouwkundige inrichtingen, "kunstwerken" in het vakjargon ; sluizen, kleppen, bemalingssystemen en dergelijke.

Er kan niet ontkend worden dat het de hoogste tijd is om de kustpolders in Vlaanderen een betere bescherming te geven.

De kustpolders vormen samen een van de meest waardevolle open ruimtes in Vlaanderen. Deze "weidegebieden" zijn ook ecologisch van groot belang. Ze zijn vooral belangrijk als broed-, overwinterings- en doortrekgebied voor vele duizenden weidevogels en steltlopers. Daarnaast herbergen de poldergebieden een aantal zeldzame en/of bedreigde plantensoorten, amfibieën en vissoorten.

Maar zoals de duinen tien jaar terug dreigden te worden opgeslorpt, zo worden nu ook de waardevolle kustpolders op tal van gebieden bedreigd. Verdroging, het rechte trekken van beken en grachten, het opvullen van depressies, de geregeld te hoge bemestingsdruk knagen onder meer aan de natuurwaarden en de landschappelijke waarde van onze kustpolders. Met dit alles neemt de belevingswaarde van dit landschap af.

Ten slotte mag niet vergeten worden dat de kustpolders een lange en boeiende ontstaansgeschiedenis hebben, waardoor ook de cultuurhistorische en geomorfologische waarden extra redenen zijn die een bescherming van de kustpolders rechtvaardigen.

De polders hebben, als het natuurlijke hinterland van de kust, ook een groot toeristisch-recreatief belang (familie-uitstappen, bezoeken aan polderdorpen, wandel- en fietstochten, natuurbeleving en dergelijke). De aantasting van de ecologische en landschappelijke waarden vormt daarom ook een bedreiging voor de aantrekkingskracht en voor de belevingswaarde van de kustpolders. Door het belang van de toeristische sector in West-Vlaanderen, heeft een aantasting van de kwaliteit in de kustpolders ook een economische weerslag.

b) Een samenhangend beleid voor een betere bescherming van de natuur en het natuurlijk milieu in de kustpolders, rekening houdend met het internationale belang van een aantal kustpolders, de verwevenheid tussen de polders en de speciale beschermingszones en eerdere bezwaren van de Europese Commissie

In het verleden (onder andere bij de opmaak van de gewestplannen en de aanwijzing van de natuur- en reservaatgebieden) werd er te weinig rekening gehouden met de landschappelijke en ecologische waarden van de kustpolders.

In alle andere EU-lidstaten met poldergebieden werden al lang duurzame beschermingsmaatregelen genomen. Het is de hoogste tijd om dit hiaat in de Vlaamse natuurbehoudswetgeving door maatregelen weg te werken.

Door het internationale belang van een aantal kustpolders en de verwevenheid tussen de kustpolders en de speciale beschermingszones, moet een eerste antwoord worden geboden op de bezwaren die de Europese Commissie verwoordt heeft in haar ingebrekestelling van 1 januari 1999 (onvolledige omzetting van RL 92/43/EG (Habitat-RL), zaak 98/2226) en het met redenen omkleed advies van 10 februari 2000 wegens de niet-nakoming van de verplichtingen uit hoofde van de Habitatrichtlijn. Dit voorstel van decreet beoogt op dit punt enkel een minimale invulling die samenhangt met en noodzakelijk is voor een betere bescherming van de natuur en het natuurlijke milieu in de kustpolders.

Deze doelstellingen worden gerealiseerd door wijzigingen aan het decreet Natuurbehoud en een wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (het "Mestdecreet").

Er zou kunnen geargumenteed worden dat een betere bescherming van de kustpolders niet nodig

is, indien het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het decreet Natuurbehoud volledig worden uitgevoerd en er tegelijkertijd voor een goede handhaving wordt gezorgd. De realisatie van de oppervlakte doelstellingen van 125.000 ha VEN en 150.000 ha natuurverwevingsgebied kan in theorie en zeker in de praktijk echter slechts een gedeeltelijke oplossing bieden voor de bescherming van de kustpolders omdat :

- a) die kustpolders die aangewezen zijn als zuiver agrarisch gebied zelfs niet kunnen worden aangewezen als natuurverwevingsgebied ;
- b) slechts een gedeelte van de kustpolders zal worden opgenomen binnen het VEN, enerzijds omdat de geëigende bestemming volgens de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen niet aan de orde is of in de toekomst zal zijn, omdat een opname binnen het VEN betekent dat de hoofdfunctie natuur er zal moeten worden gerealiseerd ;
- c) het quotum van 150.000 ha natuurverwevingsgebied voor heel Vlaanderen onvoldoende zal zijn om daarin grote delen van de kustpolders op te nemen.

De enige oplossing blijft om op basis van algemene maatregelen inzake het natuurbehoud en de inzet van bepaalde instrumenten, telkens op basis van het decreet Natuurbehoud, de kustpolders een betere bescherming te geven.

In dit decreet worden een aantal verkorte namen en afkortingen gebruikt. Die worden hier toegevoegd :

- decreet Natuurbehoud of decreet : het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ;
- decreet Ruimtelijke Ordening : het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening ;
- Besluit : het besluit van de Vlaamse regering van 23 juli 1998 tot vaststelling van nadere regels ter uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ;
- Vogelrichtlijn : Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand ;
- Habitatrichtlijn : Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna ;
- habitatrichtlijngebied : gebied aangewezen met toepassing van artikel 4 van de Habitatrichtlijn ;
- vogelrichtlijngebied : gebied aangewezen met toepassing van artikel 4 van de Vogelrichtlijn ;
- speciale beschermingszones : het geheel van de perimeter van de vogelrichtlijn- en habitatrichtlijngebieden of ook het “Natura-2000”-netwerk op het grondgebied van het Vlaamse Gewest ;
- het “Natura 2000”- besluit : het voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering van 4 juli 2000 houdende de aanwijzing en instandhouding van speciale beschermingszones met toepassing van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn ;
- Ramsargebied : de watergebieden van internationale betekenis, aangewezen bij koninklijk besluit van 27 september 1984 en bij besluit van de Vlaamse regering van 27 mei 1987 volgens het verdrag van Ramsar 1971, goedgekeurd bij wet van 22 februari 1979 ;
- VEN : Vlaams Ecologisch Netwerk ;
- GEN : Grote Eenheid Natuur ;
- GENO : Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling ;
- IVON : Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk ;
- advies van de MINA-Raad : het advies van 8 juni 2000 over de implementatie van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn ;
- advies van de SERV : het advies van de SERV van 14 juni 2000 over het ontwerp van besluit houdende de aanwijzing en instandhouding van speciale beschermingszones in toepassing van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn van 14 juni 2000 ;
- met redenen omkleed advies : het met redenen omklede advies van de Europese Commissie van 10 februari 2000 ;
- leidraad van artikel 6 : het document van de Europese Commissie – DG Milieu met als titel :

“Beheer van “Natura-2000”-gebieden. De bepalingen van artikel 6 van de Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG)”.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Dit artikel geeft, door de invoering van de definitie 30°, een oplossing voor de bezwaren van het met redenen omkleed advies waarin onder meer wordt gesteld dat de definitie van “speciale beschermingszone” niet als zodanig in het Belgische recht is ingevoerd.

De invoering van deze definitie in het decreet Natuurbehoud is om verschillende redenen noodzakelijk. Om een verwijzing naar kaarten of een besluit te voorkomen, is geopteerd voor een algemeen geformuleerde definitie.

Belangrijk is dat de definitie van speciale beschermingszone beperkt is tot de gebieden die aangewezen zijn door de Vlaamse regering met toepassing van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De gebieden die voorgesteld zijn door de Vlaamse regering als vogelrichtlijn- of habitatrichtlijngebied vallen hier dus niet onder. De Habitatrichtlijn en de leidraad voor artikel 6 zijn op dit punt duidelijk :

- de bepalingen van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn gelden pas voor die gebieden die aangewezen zijn door de Lid-Staat, na de erkenning door de Commissie als gebied van communautair belang ;
- de bepalingen van artikel 6, tweede, derde en vierde lid, zijn van toepassing op een gebied vanaf het moment van de definitieve vaststelling door de Commissie van de lijst van de gebieden van communautair belang.

Omdat de aanwijzing door de Vlaamse regering van habitat- en vogelrichtlijngebieden plaatsvindt op basis van een eenvoudige beslissing van de Vlaamse regering en deze beslissing niet gepubliceerd wordt, terwijl de voorgestelde habitat- en vogelrichtlijngebieden niet onderworpen zijn geweest

aan een openbaar onderzoek, lijkt het niet wenselijk om de definitie van speciale beschermingszones ook de voorgestelde habitatrichtlijngebieden en vogelrichtlijngebieden te laten bevatten.

Bovendien voert dit artikel de definitie van kustpolders in. Er is geopteerd voor een definitie die direct bruikbaar is zonder extra afbakening. Een mogelijke optie was om naar analogie van het duinendecreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen, de kustpolders op basis van een aantal criteria en volgens een bepaalde procedure op kaart aan te wijzen. Voor deze omslachtige procedure is, om verschillende redenen niet gekozen (langdurig en moeilijk proces, niet direct toepasbaar, ingewikkelde procedure, versnelling van ongewenste evoluties). De voorgestelde definitie bestaat uit twee criteria waaraan gelijktijdig moet worden voldaan.

De kustpolders zijn die gebieden en percelen die op de Bodemkaart van België aangewezen zijn als behorende tot de kustpolderstreek en tot het historisch polderlandschap en die tegelijkertijd een bestemming hebben die onder de noemer van landelijk gebied of militair domein valt. Belangrijk is dat de bodemkarteringseenheden op de Bodemkaart van België op schaal 1 :20.000 zijn ingetekend en derhalve zeer zorgvuldig en gedetailleerd zijn afgebakend, waardoor ze direct bruikbaar zijn.

Het eerste criterium van de definitie heeft dus betrekking op de gebieden en percelen die aangewezen zijn met (onder meer) één van de volgende bodemkarteringseenheden :

- kreekruggronden ;
- poelgronden ;
- oude kleiplaatgronden ;
- overdekte pleistocene gronden ;
- overdekte pleistocene gronden met storende laag op geringe diepte ;
- overdekte kreekruggronden ;
- overdekte kreekruggronden met storende laag op geringe diepte ;
- dekkleigronden ;
- overdekte poelgronden ;
- overdekte poelgronden met storende laag op geringe diepte ;
- overdekte oude kleiplaatgronden ;
- overdekte oude kleiplaatgronden met storende laag op geringe diepte ;

- kreekruiggronden in het Middelland ;
- geulgronden ;
- gronden van de lage Moere ;
- schorgronden ;
- zware schorgronden ;
- zeer zware schorgronden ;
- kreekwalgronden ;
- kleiplaatgronden.

Het tweede criterium betreft de geschikte bestemming. Die moet ofwel behoren tot de brede groep van groengebieden, bosgebieden en agrarische gebieden, ofwel moet ze militair domein of zone voor openbaar nut zijn.

Artikel 3

Dit artikel is nodig om gedeeltelijk een aantal belangrijke bezwaren van het met redenen omkleed advies volledig te kunnen invullen en zo volledig te kunnen voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn (onder meer de realisatie van de geëigende instandhoudingsmaatregelen). De belangrijkste bezwaren zijn :

- het decreet Natuurbehoud verplicht er in geen enkel artikel toe dat natuurrichtplannen, beheersplannen, noch de bepalingen van de artikelen 25, 26, 28, 32 tot 35, 45 en 47 beantwoorden aan de “ecologische vereisten” ;
- artikel 13, § 1 en § 2, van het decreet Natuurbehoud zijn niet voldoende om artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn te implementeren.

Er zijn naaste enkele tekstuele vereenvoudigingen, drie belangrijke wijzigingen ten opzichte van de huidige tekst :

- de toevoeging dat de maatregelen bepaald in artikel 13, § 2 en § 3, erfdienstbaarheden kunnen opleggen die in absolute zin bestemmingsvoorschriften kunnen hinderen ;
- de schrapping van “in zoverre grasland binnen deze perimeter als habitat is opgenomen” op het einde van het (oorspronkelijke) tweede lid ;
- de schrapping van het (oorspronkelijke) derde lid.

Deze wijzigingen aan artikel 9 bieden ook een oplossing voor het punt 7.1 van het advies van de SERV : artikel 9 van het decreet bevat een aantal beperkingen waardoor een aantal verbodsbepalingen van het “Natura-2000”- besluit niet echt conform zijn. Door deze wijzigingen is het mogelijk om :

- a) alle historisch permanente graslanden binnen de perimeters van speciale beschermingszones te beschermen ;
- b) beperkingen op te leggen aan activiteiten om de nodige maatregelen, zoals bedoeld in artikel 13, § 3, en van de instandhoudingsmaatregelen bedoeld in artikel 13, § 2, te kunnen uitvoeren of te realiseren. Deze wijziging verleent dus een decretale basis om, ongeacht de bestemming op het gewestplan, de administratieve overheid (niet enkel de Vlaamse regering) de bevoegdheid te geven om beperkingen op te kunnen leggen, waardoor de benodigde instandhoudingsmaatregelen en maatregelen, bedoeld in artikel 13, § 2 en § 3, kunnen worden genomen.

Wegens het internationale belang van bepaalde kustpolders is in de eerste plaats alleen gekozen om de benodigde actieve bescherming via algemene maatregelen (die in absolute zin werken of handelingen kunnen verbieden die overeenstemmen met de plannen van aanleg of ruimtelijke uitvoeringsplannen) mogelijk te maken binnen de perimeter van de speciale beschermingszones.

In wezen blijft dus bij de invulling van de algemene maatregelen van Hoofdstuk IV – algemene maatregelen ter bevordering van het natuurbehoud – van het decreet Natuurbehoud voor de bescherming van de kustpolders andere dan de speciale beschermingszones, het respect voor het gewestplan, meer bepaald de bestemming agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied, overeind. Er wordt verondersteld dat de mogelijkheden van de maatregelen bedoeld in het gewijzigde artikel 13, § 2 en § 3, de mogelijkheden om het historisch permanente grasland te beschermen binnen de perimeters van de internationaal belangrijke gebieden (vogelrichtlijn-, habitatrichtlijn- en Ramsargebieden) en binnen de brede reeks van groengebieden en valleigebieden, onder meer via het ingrijpen op de landbouwbedrijfsvoering, en de mogelijkheden om extra instrumenten in te zetten (recht van voorkoop, natuurinrichting, beheersovereenkomsten, nultbemesting, natuurrichtplannen) voldoende zijn om de natuur en het natuurlijk milieu in de kustpolders, vooral de voor natuurbehoud belangrijke, op een actieve en doelgerichte

manier te behouden, te herstellen of te ontwikkelen.

Artikel 4

Artikel 4 is een belangrijk artikel. Daarom is de commentaar uitgebreid. We geven telkens een algemene en een specifieke commentaar bij elke paragraaf.

1) *De relatie met artikel 2, derde lid, van de Habitatrichtlijn*

Het is evident dat de uitvoering van § 2 en § 3 van dit artikel rekening moet houden met de bepaling van artikel 2, derde lid, van de Habitatrichtlijn : “in de op grond van deze richtlijn genomen maatregelen wordt rekening gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden” en met de overweging dat het behoud van de in artikel 2, eerste lid, beoogde biodiversiteit in bepaalde gevallen de instandhouding en ook de aanmoediging van menselijke activiteiten kan vereisen. Maar gelet op de doelstelling van het decreet Natuurbehoud, is het niet nodig om deze bepaling van artikel 2, derde lid, rechtstreeks over te nemen in het decreet Natuurbehoud. Bij de uitvoering van § 2 en § 3 van artikel 13 (van het gewijzigd decreet Natuurbehoud) moeten de uitgewerkte bepalingen rekening houden met artikel 2, derde lid, van de Habitatrichtlijn. Het is dus niet nodig om dat decreetaal vast te leggen.

2.a) *Commentaar bij artikel 13, § 2*

De cruciale § 2 beoogt de omzetting van enkele bezwaren verwoord in het met redenen omkleed advies : de facto de onvolledige omzetting van artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn, vooral met betrekking tot de instandhoudingsmaatregelen die beantwoorden aan de ecologische vereisten.

De tweede zin van deze paragraaf is van belang als decretale basis voor het vaststellen van regels inzake de afweging en prioriteitenstelling in verband met de instandhoudingsdoelstellingen en de hieraan verbonden instandhoudingsmaatregelen (zie ook leidraad van artikel 6).

2.b) *De bijlagen*

Voor alle duidelijkheid : Bijlage I is de aangepaste bijlage I van de Habitatrichtlijn, meer bepaald een verkorte versie voor de soorten die in Vlaanderen voorkwamen, voorkomen en potentieel ooit kunnen voorkomen. Het is niet nodig om de volledige lijsten over te nemen. Bijlage II is de aangepaste bijlage II van de Habitatrichtlijn. Bijlage III is de aangepaste (verkorte) bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Bijlagen II en III overlappen elkaar gedeeltelijk en kunnen worden samengevoegd. Bijlage IV is de aangepaste (verkorte) bijlage I van de Vogelrichtlijn. Dit betekent dus dat er (3 of) 4 bijlagen worden toegevoegd aan het decreet Natuurbehoud.

De mogelijkheid om via een besluit bijlagen bij een decreet aan te passen, lijkt op het eerste gezicht eigenaardig. Men zou kunnen verwijzen naar de bijlagen I en II van de Habitatrichtlijn en bijlage I van de Vogelrichtlijn, en vervolgens bepalen dat de Vlaamse regering op basis van die bijlagen de lijsten kan vaststellen van de natuurlijke habitats en soorten die in het Vlaamse Gewest voorkomen of kunnen voorkomen. Deze oplossing betekent dat men nog in een uitvoeringsbesluit lijsten moet vaststellen en dat de bepaling de facto een indirect karakter krijgt. Vermits het ook niet de gewoonte is om in decreten te verwijzen naar de bijlagen bij een besluit, is uiteindelijk voor de voorgestelde oplossing gekozen. Deze oplossing heeft ook als voordeel dat in andere wetgevingen een kortere bepaling mogelijk is. Men moet enkel verwijzen naar één of meerdere bijlagen bij het decreet Natuurbehoud. De bepaling dat de Vlaamse regering met een besluit deze bijlagen kan aanpassen, noopt niet noodzakelijk tot een decretale wijziging in het geval dat er eventueel wijzigingen nodig zijn (onder meer tengevolge van wijzigingen aan de lijst door de Europese Commissie of de Raad van Europa).

2.c) *Begrippen “instandhoudingsmaatregelen” en “ecologische vereisten”*

Voor de interpretatie van het begrip “instandhoudingsmaatregelen” en het begrip “ecologische vereisten” wordt verwezen naar de leidraad van artikel 6 van de Habitatrichtlijn. In de Vlaamse situatie zijn de instandhoudingsmaatregelen zoals bedoeld in artikel 13, § 2, een combinatie van minstens twee of meer van de volgende instrumenten/middelen :

– gebods- en verbodsbepalingen vastgelegd in het decreet Natuurbehoud en de uitvoeringsbesluiten ervan ;

– de inzet van instrumenten zoals het recht van voorkoop en de natuurinrichting, zoals geregeld in het decreet Natuurbehoud ;

– de prioritaire aankoop of subsidiëring van de aankoop van natuur- en bosterreinen in de speciale beschermingszones ;

– de gerichte inzet van beheersovereenkomsten voor de landbouw, meestal als tijdelijk, voor een klein deel als permanent instrument voor de instandhouding, het herstel of de ontwikkeling van bepaalde halfnatuurlijke habitats (met een duidelijke resultaatsverbintenis) ;

– de inzet van beheersovereenkomsten met boseigenaars of bosbeheerders met het oog op de instandhouding, het herstel of de ontwikkeling van bepaalde habitats ;

– het opstellen en het uitvoeren van natuurrichtplannen zoals bepaald in het decreet Natuurbehoud, in de zin van “passende beheersplannen”, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn ;

– de erkenning van natuurreservaten en de aanwijzing van Vlaamse natuurreservaten ;

– de aanwijzing van bosreservaten ;

– het opstellen en uitvoeren van beheersplannen op basis van het decreet Natuurbehoud, het Bosdecreet en het Landschapsdecreet ;

– het plannen en uitvoeren van natuurgericht beheer in samenwerkingsovereenkomsten tussen het Vlaamse Gewest en andere overheden (zoals provinciale en/of gemeentelijke milieuconvenants) ;

– bepaalde bestuursrechtelijke of op een overeenkomst berustende maatregelen tussen het Vlaamse Gewest of de Europese Commissie, en bepaalde instanties werkzaam of verantwoordelijk voor bepaalde gebieden, zoals de zeehavengebieden in Vlaanderen. Deze maatregelen omvatten goed afgelijnde taakstellingen op basis van nauwkeurig vastgelegde instandhoudingsdoelstellingen, middelen en maatregelen inzake het bereiken van een bepaalde resultaatsverbintenis voor een bepaalde beschermingszone of een deelgebied ervan.

In elk geval moeten de nodige instandhoudingsmaatregelen invulling geven aan de verplichting om een bepaald resultaat te behalen. In die zin moet ook dit artikel 13, § 2, begrepen worden.

3) *Commentaar bij § 3*

De cruciale § 3 beoogt de omzetting van enkele bezwaren, verwoord in het met redenen omkleed advies – de facto de onvolledige omzetting van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn. Voor de interpretatie van “te vermijden”, “een significant effect zouden kunnen hebben”, “kwaliteitsverslechtering”, “staat van instandhouding”, “gunstige staat van instandhouding”, “betekenisvolle verstoring” wordt verwezen naar de leidraad van artikel 6 van die richtlijn.

Wel heel belangrijk is, dat diezelfde leidraad het volgende stelt over artikel 6, tweede lid :

- "a) de werkingssfeer van dit lid is ruimer dan die van de leden 3 en 4 van artikel 6 van de Habitatrichtlijn, die uitsluitend betrekking hebben op plannen en projecten waarvoor een vergunning is vereist. Dit lid is eveneens van toepassing op de uitoefening van activiteiten waarvoor niet noodzakelijk een voorafgaande toestemming is vereist, zoals landbouw of visserij ;
- b) dit lid is in de speciale beschermingszones permanent van toepassing ;
- c) de maatregelen betreffen uitsluitend de soorten en habitats die voorkomen "in de speciale beschermingszones". Anderzijds kan het noodzakelijk zijn, maatregelen ten uitvoer te leggen buiten de speciale beschermingszones, namelijk indien processen die zich buiten de speciale beschermingszones afspelen, van invloed zijn op de soorten en habitats binnen de speciale beschermingszones. Het artikel zegt namelijk niet dat de maatregelen in de speciale beschermingszones moeten worden getroffen, maar dat effecten in de speciale beschermingszones moeten worden vermeden.

Belangrijk zijn verder dat :

- a) in § 3 a), de woorden “elke verslechtering” zijn opgenomen : elke verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijke milieu van elke habitat moet met andere woorden vermeden worden ;
- b) het de administratieve overheid is, zoals gedefinieerd in artikel 2, 22°, van het decreet Natuurbehoud, dus niet enkel de Vlaamse regering, die deze maatregelen moet treffen.

In plaats van de uitdrukking “verslechtering van de kwaliteit van habitats” uit de Habitatrichtlijn te ge-

bruiken, is hier geopteerd om het verband te leggen met bestaande definities uit het decreet Natuurbehoud, namelijk “natuurkwaliteit” en “natuurlijk milieu”. Belangrijk is er op te wijzen dat het begrip “natuurkwaliteit” niet enkel betrekking heeft op kwaliteit als dusdanig maar ook op “kwantiteit” en dus een oppervlakte-aspect omvat.

4) *Commentaar bij § 4*

Dit is vrijwel de letterlijke overneming van het huidige artikel 13, § 2, van het decreet Natuurbehoud. Het is logisch dat onder “maatregelen” ook de “instandhoudingsmaatregelen” vallen.

5) *Commentaar bij § 5*

§ 5 is vrijwel de letterlijke overneming van het huidige artikel 13, § 3, van het decreet Natuurbehoud. Enkel de verwijzing naar de nieuwe § 2 en § 3 wordt toegevoegd.

6) *Commentaar bij § 6 en § 7*

§ 6 en § 7 beogen onder meer om de natuurvergunningsplicht (dit is eigenlijk de vergunningsplicht ter uitvoering van het huidige artikel 13, § 3, van het decreet Natuurbehoud) voor de kustpolders decretaal in te voeren. Het artikel neemt zowel artikel 9 als artikel 11 van het Besluit volledig over en vult anderzijds de bestaande regeling aan :

- de natuurvergunningsplicht voor kleine landschapselementen of de vegetatie ervan wordt uitgebreid met de zuivere agrarische gebieden ;
- de natuurvergunningsplicht voor de vegetatie wordt uitgebreid tot de volledige perimeter van de 23 vogelrichtlijngebieden.

Artikel 9 van het Besluit regelt de natuurvergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie. Artikel 11 van het Besluit regelt de natuurvergunningsplicht voor de wijziging van kleine landschapselementen.

Deze toevoegingen beogen decretaal een minimale lijst van gebieden te geven waar een vergunningsplicht (de facto de natuurvergunningsplicht) van toepassing is voor de wijziging van vegetatie en voor de wijziging van kleine landschapselementen en de vegetatie ervan. Dit is een uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 18 februari 2000 : “De Vlaamse regering beslist de Vlaamse minister bevoegd voor het natuurbehoud te gelasten

een ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, voor te leggen aan de Vlaamse regering. Dit ontwerp van decreet heeft tot doel om de schrapping van de vergunningsplicht voor het wijzigen van kleine landschapselementen, zoals voorzien in artikel 99 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, op te vangen door het decretaal verankeren van de vergunningsplicht voor het wijzigen van de vegetatie en van kleine landschapselementen. Hierbij dient de bestaande natuurvergunningsplicht minstens uitgebreid te worden tot agrarische gebieden in het geval van de wijziging van kleine landschapselementen en tot de volledige perimeter van de gebieden afgebakend volgens of in uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen, in het geval van de wijziging van de vegetatie.”.

De zinsnede “onverminderd de bepalingen van § 5” geeft aan dat de Vlaamse regering nog in andere gebieden, voor andere en/of voor dezelfde activiteit een vergunningsregeling kan laten gelden. De gebieden waar een vergunning of verbod voor de wijziging van de vegetatie of van de vegetatie van kleine landschapselementen aan de orde is of kan zijn, kan via een uitvoeringsbesluit aangevuld worden.

De verwijzing naar artikelen 25 en 26 in § 6 verduidelijkt dat voor GEN’s en GENO’s een aparte regeling van toepassing is of van toepassing kan worden.

De bepaling “voorzover de Vlaamse regering die wijzigingen niet verbiedt” in § 4 en § 5 wijst op het feit dat de Vlaamse regering op basis van § 2 en § 3 van artikel 13 bepaalde activiteiten kan verbieden, ongeacht de bestemming van het betrokken gebied, en is voor de duidelijkheid toegevoegd. De verbodsbepalingen opgenomen in artikel 7 van het Besluit blijven dus van kracht.

Belangrijk is dat in verband met het begrip kleine landschapselementen, steeds “of de vegetatie ervan” wordt toegevoegd. In de praktijk blijkt dat deze verduidelijking nodig is.

Met “de perimeter van de gebieden afgebakend volgens of ter uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen” wordt de volledige perimeter van de volgende gebieden bedoeld :

- de speciale beschermingszones ;

- de Ramsargebieden.

De toevoeging van het tweede lid van § 7 is nodig om de Vlaamse regering de mogelijkheid te geven tot ontheffing in de volgende gevallen :

- 1° wanneer de activiteit op basis van een andere wetgeving reeds onderworpen is aan een vergunningsplicht, om een dubbele vergunningsplicht te voorkomen ;
- 2° wanneer de activiteit geregeld is in goedgekeurde plannen of projecten. Hiermee worden de volgende plannen of projecten bedoeld :
 - a) een beheersplan voor natuurreservaten, goedgekeurd met toepassing van de wetgeving op het natuurbehoud ;
 - b) een beheersplan goedgekeurd met toepassing van het Bosdecreet van 13 juni 1990 ;
 - c) een inrichtingsplan, goedgekeurd met toepassing van het besluit van de Vlaamse regering van 6 juni 1996 houdende nadere regelen betreffende de landinrichting, en in zoverre zij zijn uit te voeren in opdracht van een landinrichtingscomité ;
 - d) een goedgekeurd natuurinrichtingsproject ;
 - e) een beheersplan, goedgekeurd met toepassing van het decreet van 16 april 1996 houdende bescherming van landschappen ;
- 3° wanneer het huiskavels betreft van een vergunde woning en een bedrijfsgebouw met een maximale oppervlakte van 2,5 ha. Deze maximale oppervlakte is toegevoegd om de huidige interpretatieproblemen in verband met huiskavels deels op te lossen ;
- 4° wanneer het normale onderhoudswerken betreft die in overeenstemming zijn met de code van goede natuurpraktijk, zoals bedoeld in artikel 16 van het decreet Natuurbehoud.

Artikel 5

Dit artikel is een soort overgangsregeling waarbij het mogelijk wordt om de speciale beschermingszones en de kustpolders rechtstreeks op te nemen in het GEN of GENO, en dus ook binnen de natuurverwevingsgebieden. Dit artikel moet wel in

zijn geheel worden bekeken en vertrekt van de volgende uitgangspunten :

- a) de principes en de doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan blijven gerespecteerd ;
- b) vooral de oppervlakte doelstellingen die zijn opgenomen in de ruimteboekhouding (deel V van het richtinggevend gedeelte) en de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen worden gerespecteerd ;
- c) de vogel- en habitatrichtlijngebieden maken een integraal deel uit van VEN en IVON ;
- d) de mogelijkheden van natuurverwevingsgebieden worden maximaal gebruikt.

Dit artikel is verder nodig om volledig te kunnen voldoen aan vooral artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, door in afwachting van de toekenning van een geëigende ruimtelijke bestemming, een reeks van instrumenten te kunnen inzetten voor de realisatie van de geschikte (geëigende) instandhoudingsmaatregelen, hoofdzakelijk via de combinatie van verbods- en gebodsbepalingen, de mogelijkheid om het instrument natuurinrichting in te zetten en de mogelijkheid om het instrument “recht van voorkoop” toe te passen (zie ook commentaar bij artikel 6).

Het is evident dat de afbakening van een speciale beschermingszone of polder als GEN of GENO of natuurverwevingsgebied wel betekent dat op termijn de geëigende bestemming, vooral als natuurgebied of natuurreservaat, wordt gerealiseerd in de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het is en blijft een overgangsregeling waarbij, in afwachting van de volledige uitvoering van de taakstelling inzake de afbakening van de 38.000 ha extra natuur- en reservaatgebied en 10.000 ha bos- en bosuitbreidingsgebied, delen van de perimeter van een speciale beschermingszone of van de kustpolders (rechtstreeks) kan worden afgebakend als GEN, GENO of natuurverwevingsgebied.

Artikel 6

Deze wijzigingen aan artikel 37 van het decreet Natuurbehoud zijn nodig :

- a) als oplossing om enkele bezwaren van het met redenen omkleed advies volledig te kunnen invullen en zo volledig te kunnen voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitat-

richtlijn, in het bijzonder de realisatie van de geschikte (geëigende) instandhoudingsmaatregelen conform de ecologische vereisten, door de inzet van het instrument van de uitoefening van het recht van voorkoop ;

- b) om een gerichte bescherming van de natuur en het natuurlijk milieu in de kustpolders mogelijk te maken door de toepassing van het instrument van het recht van voorkoop mogelijk te maken. Belangrijk in dit verband is de schrapping van het vierde lid, waardoor het recht van voorkoop niet langer ondergeschikt is aan de pachtwetgeving.

Artikel 7

Dit artikel beoogt het instrument van beheersovereenkomsten van toepassing te maken in de kustpolders en aan te geven voor welke doeleinden deze beheersovereenkomsten moeten dienen, met name of het beheer of het herstel of de ontwikkeling van natuur. Beheersovereenkomsten die enkel de stand-still tot doel hebben, zijn niet nodig, omdat het stand-stillbeginsel decretaal is vastgelegd in het decreet Natuurbehoud en artikel 45 van datzelfde decreet aangeeft dat beheersovereenkomsten verder moeten gaan dan de geldende basismilieukwaliteit : “gericht op het bereiken van een hogere kwaliteit dan de basismilieukwaliteit”.

Het instrument van beheersovereenkomsten heeft als voordeel dat dit een belangrijke bron van inkomsten kan worden voor landbouwers.

Het is evident dat, conform het door de Vlaamse regering goedgekeurde Programma voor plattelandsontwikkeling, de inzet van het instrument van beheersovereenkomsten in afwachting van de natuurrichtplannen wordt uitgesloten in de erkende en de Vlaamse natuurreservaten en hun uitbreidingsperimeter(s) en/of -zones.

Artikel 8

Deze wijziging aan artikel 47 is om twee redenen nodig :

- a) als oplossing om enkele bezwaren van het met redenen omkleed advies volledig te kunnen invullen en zo volledig te kunnen voldoen aan artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn, in het bijzonder de realisatie van de in-

standhoudingsmaatregelen conform de ecologische vereisten en het opheffen of het voorkomen van betekenisvolle verstoring via de mogelijke inzet van het instrument van de natuurinrichting. De formulering van dit artikel is de facto een minimale piste waarbij binnen de perimeter van de speciale beschermingszones buiten het VEN en de groen-, park-, buffer-, bos- en bosuitbreidingsgebieden, enkel de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen en, in het algemeen, het vermijden van verslechtering en verstoring wordt beoogd.

- b) om bestaande natuurwaarden en het natuurlijk milieu in de kustpolders niet enkel te behouden, maar ook te herstellen of te ontwikkelen.

Het instrument van natuurinrichting geeft immers een aantal mogelijkheden om concrete knelpunten in het spanningsveld landbouw-natuur op het terrein op te lossen, zoals de mogelijkheden van kavelruil en bedrijfsverplaatsing.

Artikel 9

Dit artikel geeft in de eerste plaats een oplossing van enkele bezwaren vermeld in het met redenen omkleed advies ; vooral artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn wordt niet volledig en correct omgezet omdat :

- het decreet Natuurbehoud in geen enkel artikel verplicht dat natuurrichtplannen, beheersplannen, noch de bepalingen van artikelen 25, 26, 28, 32 tot 35, 45 en 47 beantwoorden aan de “ecologische vereisten” ;
- ook de bevoegde administratieve dienst niet verplicht wordt om ervoor te zorgen dat een natuurrichtplan of een beheersplan beantwoordt aan de ecologische vereisten van de habitats en soorten.

Voor alle duidelijkheid : er is hier niet geopteerd voor gebodsbepalingen in het algemeen, maar voor een formulering naar analogie van de memorie van toelichting bij het decreet Natuurbehoud (stuk 690 (1996-1997) – Nr. 1, blz. 21). Een verordenende kracht van natuurrichtplannen voor internationale gebieden en IVON kan vanuit natuurbehoudsstandpunt wel logisch lijken, doch is niet altijd verenigbaar met artikel 2, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

De afwijkingsbepaling in verband met artikelen 28 en 29 is voor alle duidelijkheid hier opgenomen om het onderscheid met de regeling in het IVON aan te duiden. De voorgestelde wijziging aan artikel 9 is op zich juridisch voldoende om de maatregelen van artikel 13, § 2 en § 3, te treffen, ongeacht de bestemming van het betrokken deelgebied.

In de tweede plaats geeft dit artikel de mogelijkheid om op een planmatige manier de natuur en het natuurlijk milieu binnen de kustpolders te behouden, herstellen of ontwikkelen.

Het voordeel van natuurrichtplannen is dat, via de planmatige aanpak en de openbare inspraak hier rond, de belangrijkste sectoren in de kustpolders precies weten welke doelstellingen inzake natuurbehoud en op welke manier die kan bereikt kunnen worden.

Artikel 10

Dit artikel brengt twee wijzigingen aan aan artikel 15bis van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen (Mestdecreet). Waar het op het eerste gezicht logisch zou zijn dat voor de kustpolders op het vlak van bemesting dezelfde regeling zou moeten gelden als voor de kwetsbare zones natuur, is geopteerd om dezelfde regeling als die voor de kwetsbare zones ecologisch waardevolle agrarische gebieden uit het Mestdecreet te laten gelden.

Daarbinnen is dan nog de keuze gemaakt tussen § 2, de regeling voor de brede reeks van ecologisch waardevolle agrarische gebieden en de volledige perimeter van de vogelrichtlijngebieden, en § 3, de regeling voor de habitats binnen de vogelrichtlijngebieden in de kustpolders. Het is evident dat een regeling voor een beperkte bemesting in de kustpolders bij de bestaande regeling van deze laatste paragraaf moet aansluiten.

Bij deze regeling moet duidelijk gemaakt worden dat eerst de Vlaamse regering nog binnen de kustpolders zones of percelen moet aanwijzen waar de beperkte bemesting van toepassing wordt en dat dit artikel dus niet direct tot gevolg heeft dat er onmiddellijk bemestingsbeperkingen zijn.

Nog belangrijk is aan te geven dat via het voorgestelde artikel 5, na opname in GEN of GENO, de mogelijkheid van directe bemestingsbeperking dan wel aan de orde is, evenals het verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Vandaar dat in dit

voorstel van kustpolderdecreet ook geen artikel is opgenomen dat het gebruik van bestrijdingsmiddelen beperkt (zowel in tijd, in hoeveelheid als voor bepaalde producten) of verbiedt.

Dit artikel laat dus een bemestingsbeperking toe in de volgende weilanden :

- a) halfnatuurlijke graslanden zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 49, van het Mestdecreet. Voor de kustpolders zullen Hc (vochtig, niet tot weinig bemest grasland, genoemd “dotterbloemhooilanden”), Hf (natte ruigte met moerasspirea), Hj (vochtige tot natte graslanden met hoge abundantie van *Juncus spec.*) en Hu (mesofiel hooiland) van belang zijn ;
- b) Hp* : soortenrijk permanent cultuurgrasland ;
- c) Hpr* + Da : soortenrijke zilt grasland met veel sloten en/of microreliëf en met in de depressies vegetaties gebonden aan zilte invloed ;
- d) Hpr* met elementen van Mr, Mc, Hu, Hc : soortenrijk grasland met veel sloten en/of microreliëf met elementen van moerassige vegetaties of halfnatuurlijke graslanden ;
- e) Hr : geruderaliseerd, verlaten mesofiel grasland.

Het is de logica zelfe dat binnen hooguit 18 maanden na de inwerkingtreding van dit decreet er een uitvoeringsbesluit is, waarbij voor de biologisch waardevolle graslanden de maatregel inzake een gepaste beperkte bemesting (meestal niet meer of minder dan de toepassing van het stand-stillbegin-sel) van kracht wordt.

Vermits de huidige regeling van het Mestdecreet te veel op perceelsniveau plaatsvindt en de bemestingsbeperking in een aantal gevallen dan ook niet zo effectief is, wordt een vierde paragraaf toegevoegd, die aan de Vlaamse regering de mogelijkheid biedt om de beperkte bemesting toe te passen in samenhangende zones waardoor een gebiedsgerichte in plaats van een perceelsgerichte aanpak mogelijk wordt.

Jacky MAES

André VAN NIEUWKERKE

Jan LOONES

Veerle DECLERCQ

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Aan artikel 2 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu wordt een 30° en een 31° toegevoegd, die luiden als volgt :

“30° speciale beschermingszone : gebied, aangewezen met toepassing van artikel 4 van de Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand of met toepassing van artikel 4 van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna ;

31° kustpolders : de gebieden of percelen die op de Bodemkaart van België zijn aangeduid als behorende tot de polderstreek of het historisch polderlandschap, voorzover ze gelegen zijn binnen de groengebieden, de parkgebieden, de buffergebieden, de bosgebieden, de natuurontwikkelingsgebieden, de valleigebieden, de brongebieden, de agrarische gebieden met ecologisch belang of waarde, de agrarische gebieden met bijzondere waarde, de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden, de agrarische gebieden en de zones voor openbaar nut of militaire domeinen of ermee vergelijkbare gebieden, aangewezen op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening.”.

Artikel 3

Artikel 9 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 9

De maatregelen bedoeld in artikel 8, artikel 13 en Hoofdstuk VI kunnen beperkingen opleggen, met uitzondering van de maatregelen bedoeld in artikel 13, § 1 en § 2, maar kunnen evenwel geen erfdiens-

baarheden vaststellen die absoluut werken of handelingen verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg of de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening, noch de realisatie van die plannen en hun bestemmingsvoorschriften verhinderen.

De maatregelen bedoeld in het eerste lid kunnen onder meer de bescherming bevatten van de bestaande natuur en natuurelementen, zoals habitats, holle wegen, houtkanten, poelen, waterrijke gebieden, heiden en historisch permanent grasland, ongeacht waar de natuur en de natuurelementen zich bevinden.

De instandhouding van de natuur wordt beoogd, maar de bedrijfsvoering en het teeltplan conform de ruimtelijke bestemming kunnen niet worden geregeld behalve voor het historisch permanent grasland gelegen binnen :

- 1° de groengebieden, parkgebieden, buffergebieden, bosgebieden, valleigebieden, brongebieden, natuurontwikkelingsgebieden, agrarische gebieden met ecologisch waarde of belang, agrarische gebieden met bijzondere waarde, of
- 2° het VEN, het IVON ; of
- 3° de perimeters van gebieden afgebakend volgens of ter uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen.”.

Artikel 4

In artikel 13 van hetzelfde decreet worden § 2 en § 3 vervangen door wat volgt :

“§ 2. De administratieve overheid neemt, in aanvulling op § 1, in de speciale beschermingszones, ongeacht de bestemming van het betrokken gebied, de nodige instandhoudingsmaatregelen die steeds beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen habitats vermeld in de bijlage I en de soorten vermeld in de bijlagen II , III en IV. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de nodige instandhoudingsmaatregelen en de ecologische vereisten en kan met een besluit de bijlagen aanvullen.

§ 3. De administratieve overheid neemt, in aanvulling op § 1, ongeacht de bestemming van het betrokken gebied, tevens alle nodige maatregelen om :

a) elke verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu van een habitat vermeld in de bijlage I en van de habitats van de soorten vermeld in de bijlagen II, III en IV in een speciale beschermingszone te vermijden ;

b) elke betekenisvolle verstoring van een soort vermeld in de bijlagen II, III of IV in een speciale beschermingszone te vermijden.

De Vlaamse regering stelt hiervoor nadere regels vast.

§ 4. De maatregelen bedoeld in § 1, § 2 en § 3 kunnen gericht zijn op het stimuleren van het natuurbeheer, het onderhoud, de natuurontwikkeling en kunnen, binnen de perken van de begroting, een financiële regeling vaststellen.

§ 5. De maatregelen bedoeld in § 1, § 2 en § 3 kunnen het uitvoeren van bepaalde activiteiten verbieden of aan voorwaarden onderwerpen. Deze voorwaarden en activiteiten kunnen afhankelijk worden gemaakt van het verkrijgen van een vergunning. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot deze activiteiten of voorwaarden :

- 1° de wijze waarop, de omstandigheden waaronder of de plaats waar de activiteit kan worden uitgevoerd ;
- 2° het verlenen van een voorafgaande, schriftelijke vergunning of toestemming door een in het besluit aangewezen overheid ;
- 3° het voorafgaand, schriftelijk melden of kennisgeven van bepaalde activiteiten aan een bij besluit aangewezen overheid, die binnen een bepaalde termijn de gevolgen van de voorgenomen activiteit beoordeelt ;
- 4° het herstel in de oorspronkelijke toestand of in een door het besluit aangegeven toestand na beëindiging van de activiteit.

§ 6. Onverminderd de bepalingen van artikelen 25 en 26 en van § 5, wordt het wijzigen van de vegetatie of het geheel of gedeeltelijk wijzigen van kleine landschapselementen of de vegetatie ervan, voorzover de Vlaamse regering die wijzigingen niet verbiedt, afhankelijk gemaakt van het verkrijgen van een vergunning. Het gaat daarbij in elk geval om de volgende gebieden :

- 1° de groengebieden, de parkgebieden, de buffergebieden, de bosgebieden, de natuurontwikke-

lingsgebieden, de valleigebieden, de brongebieden, de agrarische gebieden met ecologisch belang of waarde, de agrarische gebieden met bijzondere waarde of de ermee vergelijkbare gebieden, aangewezen op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening ;

- 2° de beschermde duingebieden aangewezen krachtens artikel 52 van de wet van 12 juli 1973, toegevoegd bij decreet van 14 juli 1993 houdende maatregelen tot bescherming van de kustduinen ;

- 3° de perimeters van de gebieden afgebakend volgens of ter uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen ;

- 4° de kustpolders.

De Vlaamse regering kan bepalen welke activiteiten een wijziging zijn van de vegetatie of van kleine landschapselementen of van de vegetatie ervan.

§ 7. Onverminderd de bepalingen van § 5 wordt het geheel of gedeeltelijk wijzigen van kleine landschapselementen of de vegetatie ervan, voorzover die niet verboden is, tevens afhankelijk gemaakt van het verkrijgen van een vergunning in de volgende gebieden :

- 1° de landschappelijk waardevolle agrarische gebieden en de agrarische gebieden en de ermee vergelijkbare gebieden, aangeduid op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen van kracht in de ruimtelijke ordening ;

- 2° het IVON.

De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen inzake ontheffing van de vergunningsplicht bedoeld in § 6 en § 7, voorzover uitdrukkelijk voldaan is aan de zorgplicht opgelegd door artikel 14 en voldaan is aan de bepalingen van artikel 16, § 1 tot en met § 4, inzake het tegengaan van vermijdbare schade :

- 1° wanneer voor de vermelde activiteit op grond van wetten, decreten of besluiten een vergunning of toestemming van de overheid vereist is en na advies van de administratie bevoegd voor het natuurbehoud ;

- 2° wanneer de activiteit geregeld is in goedgekeurde plannen of projecten, die nader zijn bepaald door de Vlaamse regering ;

3° wanneer het huiskavels betreft van een vergunde woning of een bedrijfsgebouw, met een maximale oppervlakte van 2,5 ha ;

4° wanneer het normale onderhoudswerken betreft.”.

Artikel 5

In artikel 20 van hetzelfde decreet worden in 1° en 2° na de woorden “, inzonderheid artikelen 2 en 4” de woorden “, en tot 1 juli 2003 tevens de speciale beschermingszones en kustpolders” ingevoegd.

Artikel 6

In artikel 37 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° punt 3 van § 1 wordt vervangen door wat volgt :

“3° in een door de Vlaamse regering afgebakende perimeter binnen de kustpolders en binnen de groen- en bosgebieden gelegen binnen het IVON ;” ;

2° het vierde lid wordt geschrapt.

Artikel 7

In artikel 46 van hetzelfde decreet wordt een 7° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“7° hetzij het beheer, het herstel en de ontwikkeling van de natuur in de kustpolders conform het natuurrichtplan, met uitzondering van de erkende en Vlaamse natuurreservaten en hun uitbreidingsperimeters en/of – zones.”.

Artikel 8

In artikel 47 van hetzelfde decreet wordt § 1 vervangen door wat volgt :

“§ 1. De Vlaamse regering kan, na advies van de Raad, in een door haar aangewezen gebied een natuurinrichtingsproject instellen. Het natuurinrichtingsproject is voor minstens 90 % van de oppervlakte gelegen in gebieden van het VEN, in de

kustpolders of binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of ter uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen of in groen-, park-, buffer-, bos- en bosuitbreidingsgebieden of de ermee vergelijkbare gebieden aangewezen op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening.

Met natuurinrichtingsprojecten worden maatregelen en inrichtingswerkzaamheden bedoeld die gericht zijn :

1° op een optimale inrichting van een gebied met het oog op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van natuur en het natuurlijk milieu in het VEN, in de kustpolders en in de groen-, park-, buffer-, bos- en bosuitbreidingsgebieden of de ermee vergelijkbare gebieden aangewezen op de plannen van aanleg en de ruimtelijke uitvoeringsplannen, van kracht in de ruimtelijke ordening ;

2° op het realiseren van de instandhoudingsmaatregelen, bedoeld in artikel 13, § 2, in de speciale beschermingszones en van de maatregelen, bedoeld in artikel 13, § 3.”.

Artikel 9

In artikel 50 van hetzelfde decreet wordt § 1 vervangen door wat volgt :

“§ 1. Voor elk gebied dat behoort tot het IVON, tot de kustpolders en voor elk gebied dat geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen de perimeter van gebieden afgebakend volgens of ter uitvoering van internationale verdragen, overeenkomsten of richtlijnen, wordt een natuurrichtplan opgesteld. Indien het gebied gelegen is binnen de perimeter van een speciale beschermingszone, omvat het natuurrichtplan de nodige maatregelen conform artikel 13, § 2 en § 3. Een natuurrichtplan voor een speciale beschermingszone kan, in afwijking van artikelen 28 en 29, zowel erfdienstbaarheden, gebods- en verbodsbepalingen voor de administratieve overheid als erfdienstbaarheden en verbodsbepalingen voor andere grondeigenaars en grondgebruikers opleggen die nodig zijn om de instandhoudingsmaatregelen, bedoeld in artikel 13, § 2, en de maatregelen bedoeld in artikel 13, § 3, te realiseren.”.

Artikel 10

In artikel 15bis van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt een 4° toegevoegd, dat luidt als volgt :

“4° de kustpolders.”;

2° in § 3 worden tussen de woorden “binnen” en “de” de woorden “de kustpolders en binnen” ingevoegd ;

3 § 4 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 4. Met het oog op een betere controleerbaarheid en een duurzaam behoud en versterking van de natuurwaarden kunnen de zones, bedoeld in § 2 en § 3, ook andere cultuurgronden omvatten dan degene die overeenkomen met één van de vermelde graslandtypes. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen inzake de procedure en de criteria tot aanwijzing van de zones, bedoeld in § 2 en § 3.”.

Jacky MAES

André VAN NIEUWKERKE

Jan LOONES

Veerle DECLERCQ
